

Midwintertelling 2007

Marianne van der Stoop

Inleiding

Het weer bracht in de maand van de midwintertelling van 13 januari 2007 nogal wat regen en storm en het was veel te zacht. Gemiddelde temperaturen van 12 graden of meer waren geen uitzondering, en januari 2007 ging uiteindelijk bij het KNMI de boeken in als de zachtste januari sinds het begin van de regelmatige metingen in 1706. De reden voor een dergelijke zachte winter wordt tegenwoordig door velen al snel gezocht in klimaatverandering, en het is opvallend hoe alomtegenwoordig de discussie omtrent klimaatverandering is. Berichten dat de Noordpoolkap binnen veertig jaar gesmolten zal zijn liegen er niet om, net als berichtgeving over het mogelijk smelten van de Groenlandse ijskap met als gevolg een waterspiegelstijging die grootschalige aanpassing van de Nederlandse dijken zal vereisen. We leven in een tijd van snelle veranderingen, en het is interessant om te zien hoe de natuur daarop reageert. De al jarenlang uitgevoerde midwintertellingen dragen bij aan onze kennis over de aantallen en soortensamenstelling van met name de watervogels die zich 's winters in onze regio ophouden. De toekomst zal leren of zeer zachte winters zoals die van 2007 een uitzondering blijken of vaker zullen voorkomen en wat het effect zal zijn op het voorkomen van watervogels in onze regio.

Resultaten

De telling vond plaats in het 'weekend' 12 t/m 14 januari 2007. Na een storm voorafgaand aan de telling was het in het weekend iets rustiger. Vrijdag was het bewolkt en droog, met een flinke wind. Zaterdag was het eveneens bewolkt, met nog steeds een flinke wind en af en toe regen. Zondag was de beste dag, zonnig en iets minder wind, maar deze dag was een uitwijkdatum. De meeste mensen hebben dan ook op zaterdag 13 januari de elementen getrotseerd, met als gevolg dat de omstandigheden waaronder geteld moest worden niet optimaal waren. In 2007 lieten minder soorten maar wel meer vogels zich tellen dan in 2006. In de top 3 van meest getelde soorten staan Zilvermeeuw (10059), Kokmeeuw (7901) en Smient (8010). Meeuwen lieten zich dit jaar mogelijk gemakkelijker tellen dan normaal, omdat de vogels de neiging hadden zich te concentreren in grote groepen vanwege de harde wind.

Tabel 1. Resultaten van de waterwildtelling 2007. AWD = Amsterdamse Waterleidingduinen, IJM = IJmuiden en kustzone, NZK = Noordzeekanaal, SPW = Recreatiegebied Spaarnwoude, HM = Haarlemmermeer.

Soort	2006	2007	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Roodkeelduiker	1	2					1	1
IJsduiker		1			1			
Dodaars	167	70	27	1	2	12	16	12
Fuut	754	255	21	4	3	48	138	41
Aalscholver	316	435	24	44	60	165	106	36
Kuifaalscholver	41							
Roerdomp	2							
Blauwe Reiger	192	178	12	3		58	65	40
Knobbelzwaan	323	330	43			157	56	74
Kleine Zwaan		1				1		
Wilde Zwaan	105	50	25			11	14	
Zwarte Zwaan	1	7					1	6
Rietgans	55							
Taiga Rietgans	9	26				26		
Toendra Rietgans	500							
Kolgans	225	162				162		
Grauwe Gans	1990	1667	5			1431	93	138
Soepgans	591	582			1	212	99	270
Indische Gans	1							
Canadese Gans	76	79				67		12
Brandgans	102	15				4	10	1
Nijlgans	643	523		2	2	145	80	294
Casarca	1	1						1
Bergeend	32	89			2	39	47	1
Muskuseend	6	3						3
Mandarijneend		6						6
Smient	6551	8010				7510	500	
Krakeend	1063	849	48		127	335	210	129
Wintertaling	727	1019	7			913	62	37
Wilde Eend	7134	5125	226		41	1169	2035	1654
Soepeend	571	324	6			70	111	137
Pijlstaart	4	12				12		
Slobeend	189	194	15			91	12	76
Krooneend	8	5	5					
Tafeleend	480	463	183			91	110	79
Kuif/Tafeleend		1						1
Kuifeend	1519	1447	413	2	1	445	393	193
Toppereend	2	10				8	2	
Eidereend	56	2		2				
Brilduiker	60	71	59			1		11
Nonnetje	24	19				16		3
Middelste Zaagbek		4			1	3		
Grote Zaagbek	38	57	11				22	24
Waterral	14	4	3			1		
Waterhoen	1236	657	4		5	134	168	346
Meerkoet	7440	5913	263	18	113	1852	2421	1246
Scholekster	69	98		85	5	3	4	1
Kluut		1				1		
Goudplevier	173	1				1		
Kievit	1143	4429			1	2258	2100	70
Kanoetstrandloper		1		1				
Drieteenstrandloper	2218	470		470				

Tabel 1, vervolg.

Paarse Strandloper	18							
Bonte Strandloper	20	26				25	1	
Kemphaan	12							
Bokje		4						4
Watersnip	17	21	4			7		10
Wulp	10							
Tureluur	3	1					1	
Witgat	4	3	2			1		
Steenloper	251	48		48				
Rosse Franjepoot		1		1				
Dwergmeeuw		4		4				
Kokmeeuw	4939	7901		3134	199	1756	1025	1787
Stormmeeuw	959	986		695		174	55	62
Kleine Mantelmeeuw		16		10	2		4	
Zilvermeeuw	7264	10059		7997	105	787	181	989
Grote Burgermeester	1							
Grote Mantelmeeuw	44	238		202	8	1	1	26
Drieteenmeeuw	1	15		15				
Totaal incl. meeuwen	50395	52989	1406	12738	679	20203	10144	7821
Totaal watervogels	33248	28666	1406	76	359	15189	6772	4872

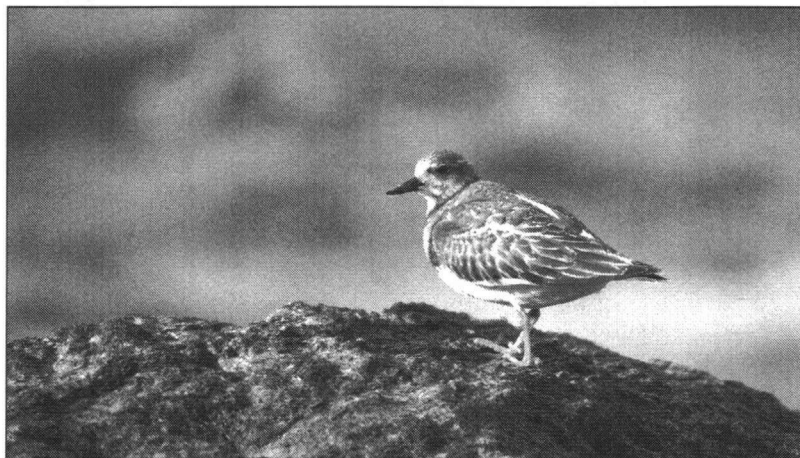
Tabel 2. Resultaten van de roofvogeltelling 2007. Legenda zie tabel 1.

Soortnaam	2006	2007	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Rode Wouw	1							
Bl. Kiekendief	4							
Havik	7	4					2	2
Sperwer	9	7	2			2		3
Buizerd	93	66	8			22	18	18
Torenvalk	28	15			1	5	8	1
Smelleken	1							
Slechtvalk		1					1	
Velduil	1							
Totaal	143	93	10		1	29	29	24

Tabel 3. Resultaten Extra Soorten 2007. Legenda zie tabel 1.

Soortnaam	2006	2007	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
IJsvogel	12	5	1		2			2
Grote Gele Kwikstaart	7	1					1	
Engelse Gele Kwikstaart		1				1		
Sneeuwgors	4							
Totaal	23	7	1		2	1	1	2

Veel Kieviten werden dit jaar geteld, in totaal 4429 stuks. Een mogelijke verklaring voor dit hoge aantal is dat de Kievit als korte afstandstrekker bij zachte winters minder noodzaak heeft om weg te trekken naar zuidelijker gebieden. Voor soorten als Goudplevier, Wilde Zwaan, Brandgans en Toendrarietgans is het niet onaannemelijk dat door het zachte weer grote aantallen ten noorden en oosten van onze landgrens zijn blijven pleisteren, en dat voor deze soorten de aantallen juist lager uitvallen. Opnieuw werden geen hoge aantallen duikers, zaagbekken of duikeenden opgemerkt, wat eveneens karakteristiek is voor zachte winters.

In het telweekend werden weinig Steenlopers opgemerkt. Steve Geelhoed

Beduidend minder Steenlopers en Drieteenstrandlopers werden opgemerkt dan vorig jaar. Het ontbreken van Paarse Strandlopers heeft te maken met het feit dat hun belangrijkste plek van voorkomen, de pier van IJmuiden, dit jaar niet kon worden geteld in verband met de wind.

Dankwoord

Bij deze een groot compliment en veel dank aan alle tellers voor hun een geweldige inzet. Dankzij u (en toch weer Roelof Boddaert) konden de tabellen ingevuld worden. Zet alvast in uw agenda: de volgende midwintertelling vindt plaats op 12 januari 2008.

Marianne van der Stoop, Heimansstraat 7, 2041 BN Zandvoort. Tel. 023-5716793, m.st49@casema.nl.